

Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras dalyvavo tyrime vertinant streso darbe klausimyno pritaikomumą Lietuvoje

Kanadiečių mokslininko, H. Selje nuomone, stresas yra žalingas, jis sekina organizmą, sukelia įvairių ligų. Didelė ir ilga emocinė įtampa žaloja visą organizmą, ypač nervų sistemą. Užsienio šalyse pradėti skaičiuoti streso darbe kaštai pasirodė pernelyg dideli, kad būtų galima nekreipti į juos dėmesio. Be fizinio ir psichologinio poveikio darbuotojų sveikatai, stresas darbe sukelia didelius kaštus organizacijai – tai darbuotojų kaita ir pravaikštos, sumažėjęs darbo efektyvumas, padidėjusi nelaimingų atsitikimų tikimybė, inovacijų trūkumas.

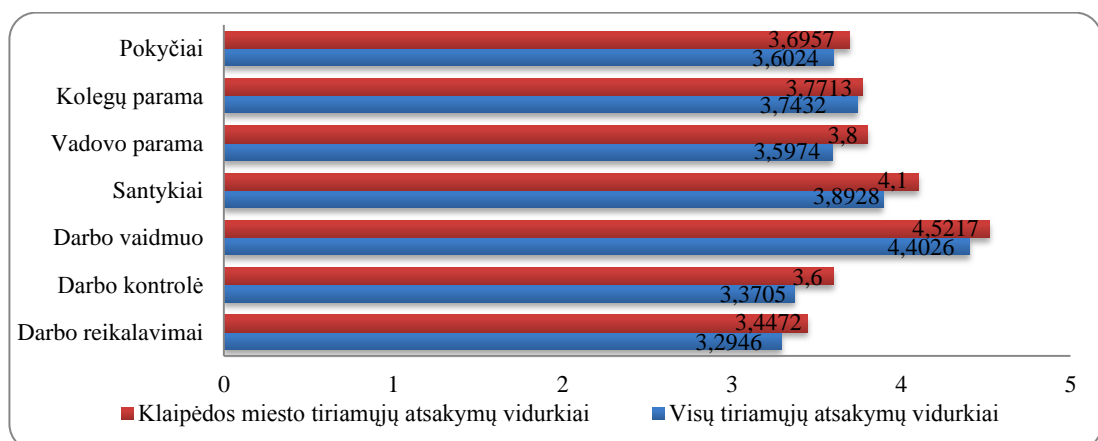
Klaipėdos m. visuomenės sveikatos biuras bendradarbiavo su Higienos institutu atliekant „Didžiojoje Britanijoje naudojamo streso darbe standarto kaip įrankio savarankiškai valdyti stresą darbe pritaikomumo Lietuvos įmonėms tyrimą“. Šiuo tyrimu buvo siekiama įvertinti Didžiosios Britanijos Sveikatos ir saugos tarnybos (angl. *Health and Safety Executive, HSE*) streso darbe vertinimo klausimyno pritaikomumą ir nustatyti HSE streso darbe vertinimo klausimyno bendrąsias psichometrines charakteristikas Lietuvos darbuotojų imčiai.

Šiame tyrime dalyvavo Alytaus rajono, Druskininkų, Kauno miesto, Kėdainių rajono, Klaipėdos miesto, Klaipėdos rajono, Kaišiadorių rajono, Marijampolės, Panevėžio miesto, Radviliškio rajono, Vilniaus miesto visuomenės sveikatos biurų apklausti darbuotojai. Visų biurų darbuotojų pastangomis surinkta 714 anketų. Atlikta duomenų analizė parodė pakankamą klausimyno pritaikomumą Lietuvos darbuotojams.

Analizuojami buvo 49 anketų duomenys. Kiekviena veiksmų grupė vertinama 5 balų skalėje: aukštesnis balas nurodo palankesnę darbinę aplinką. HSE streso darbe vertinimo klausimyną sudaro 35 klausimai, kuriais vertinamos 7 psichosocialinių rizikos veiksmų grupės:

- Darbo reikalavimai – darbo krūvis, darbo organizavimas ir darbo aplinka;
- Darbo kontrolė – kiek įtakos organizuojant savo darbą turi darbuotojas;
- Vadovo parama – vadovų parama ir suteikiami darbuotojams resursai;
- Kolegų parama – kolegų padrąšinimas ir parama darbe;
- Santykiai – konfliktų ir nepriimtino elgesio darbe nebuvimas;
- Darbo vaidmuo – darbo vaidmenų aiškumas ir prieštarigų darbo vaidmenų nebuvimas;
- Pokyčiai – pokyčių valdymas organizacijoje.

Pateiktame paveiksle vaizduojami mūsų regione dalyvavusių tyrimo dalyvių atsakymai.

Klaipėdos mieste dalyvavusių tyrimo dalyvių ir visų tiriamųjų atsakymų vidurkiai.

Atlikta anketinė darbuotojų apklausa – labai svarbi vykdant projektą. Remiantis tyrimo rezultatais bus adaptuoti HSE streso darbe valdymo standartai ir parengta mokymų programa psichosocialinės rizikos darbo vietose įvertinimui, stebėjimui ir valdymui Lietuvoje.